

M E G H Í V Ó

a nyugat-dunántúli HACS-ok által szervezett Helyi Fejlesztési Stratégiák Tervezési Műhelyre

Helyszíne: Kemencés Csárda, Szakony, Fő u. 79. – www.oregpitvar.hu
(A csárdának belső parkolója van, a nagykapu nyitva lesz)

Időpontja: 2015. december 3. (csütörtök), 9.00 órai kezdéssel

9.00 – 9.30	Érkezés, regisztráció - Welcome büfé
09.30 – 10.15	Körkérdés - Ki hol tart a tervezésben?
10.15 – 10.45	Térségekközi és nemzetközi, regionálisan értelmezhető együttműködési lehetőségek meghatározása
10.45.-11.00	Kávészünet
11.00-11.30	I. kérdésblokk: - Pályázati felhíváshoz és - a HFS készítéshez kapcsolódóan
11.30-12.00	II. kérdésblokk: - fejlesztési források felhasználásához kapcsolódóan (ütemezés, döntéshozatali eljárásrendek, elszámolási módok alkalmazása.. stb.) - és működési forrásokhoz kapcsolódóan
12.00 – 13.00	EBÉD (<i>húsleves, kemencében sült kacsacomb és csülök káposztával, krumplival, rizzzel, valamint helyben nyújtott és sült rétesekkel</i>)
13.00 – 15.00	Válaszok IH és MVH képviselőitől, a délelőtti munka szerint: 1. Pályázati felhívás 2. HFS sablon 3. Fejlesztési kerettel kapcsolatos finanszírozás 4. Működési kerettel kapcsolatos finanszírozás 5. Együttműködések a régióban és tágabb területen
15.00-15.15	Összegzés, zárás
15.15-	Hazautazás

Köszönettel és üdvözlettel a szervezők nevében,

Horváth Tibor s.k.
elnök

Páliné Keller Csilla s.k.
munkaszervezet vezető

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:
A vidéki területekbe beruházó Európa

Szigetköz – Mosoni-sík LEADER Egyesület Munkaszervezete

✉ 9181 Kimle, Fő u. 114., Vízpart u. 6.

☎/Fax: +36 96/228-667, +36 20/801-3232

e-mail: leadervera@kimle.hu leaderkriszti@kimle.hu

leaderzsuzsa@kimle.hu

honlap: www.szms.hu

adószámunk: 18987148-1-08

Bank: Duna Takarékszövetkezet 58600269-11157553

Bírósági végzés száma (kelte): Pk.T.60.033/2008, 62127

Egyesület elnöke: Eller Gizella, Munkaszervezet-vezető: Susovits Vera

---

EMLÉKEZTETŐ

Stratégiai tervezési műhelynap a Nyugat-dunántúli helyi akcióscsoportok számára fórumról

Résztevők a Szigetköz -
Mosoni-sík LEADER
Egyesülettől:

Susovits Vera, Tóth Zsuzsanna

Fórum időpontja:

2015.12.03. - 9.00 óra

Fórum helyszíne:

Szakony, Fő u. 79. Kemencés Csárda

Közös műhelymunkát tartottak a Nyugat-dunántúli Helyi Akcióscsoportjai 2015. december 3-án, a Győr-Moson-Sopron megyei Szakony településen.

A rendezvénynek a helyi Kemencés Csárda adott helyet, ahol a 15 akcióscsoport kollégái közösen megvitatták, ki hogyan halad a hamarosan benyújtandó Helyi Fejlesztési Stratégiájának az előkészületeivel. A műhely során közös ötletelés és gondolkodás útján próbáltunk előre haladni, összegyűjteni és megvitatni a felmerült kérdéseinket.

A nap második felében a délutáni blokkra, csatlakoztak hozzánk az Irányító Hatóság kollégái is, akik az általunk összegyűjtött kérdésekre, felvetésekre, igyekeztek minél pontosabb információkat, válaszokat nyújtani.

forrás: Alpokalja-Fertő táj Vidékfejlesztési Egyesület

Az emlékeztetőt készítette:

Tóth Zsuzsanna

Kimle, 2015. december 7.

Nyugat-dunántúli Helyi Akciócsoportok

Helyi Fejlesztési Stratégiájának vázlatai

Alpokalja-Fertő táj Vidékfejlesztési Egyesület

Mottó: *Megtartó vidék, fejlődő életminőséggel*
 Fejlesztési keret: 474 millió Ft, Működési keret: 84 millió Ft

Átfogó cél	Az Alpokalja-Fertő táj térségének gazdasági fejlesztése a minőség és az innováció jegyében, valamint a táj értékeire építkező helyi közösségek erősítése által a térség megtartó képességének javítása, a környezeti és társadalmi felelősségvállalás jegyében.				
Cél(ok)ok	„Kultúrháló” Helyi közösségek erősítése élő közösségi terek, és a fiatalok helyben tartásának támogatása által				
Intézkedés(ek)	„Kultúrháló” egyedi kezdeményezések (közösségi terek és fecskeház program)	„Kultúrháló” komplex kezdeményezések	Kerékpáros Mintatárság egyedi kezdeményezések	Komplex kezdeményezések	Vidék Minősége nagyobb léptékű komplex kezdeményezések
Tervezett keret	74 millió	70 millió	110 millió	100 millió	120 millió
Döntéshozatal módja	standard	2 forduló, szóbeli prezentációs	standard	2 forduló, szóbeli prezentációs	2 forduló, Védjegy Tanácsnál szóbeli prezentáció
költségszámolás típusa	átalány -köz.tér: 0,5-2 mFt - fecskeház:0,5-5 mFt	standard 3-20 mFt	átalány 0,5- 3 mFt	standard 3-20 mFt	átalány 0,5- 5 mFt
Eredmény indikátorok	30 projekt fecskeház hálózat felszerelt, interaktív közösségi terek	7-8 projekt Örökségünk hálózat térségi adatbankok Vidék Olimpia kiál. Felnevelési Programkínálat	36 projekt	7-8 projekt Civilik Napnyugat TDM KÖVI ...	15-20 projekt .. ..
% (keret)	16%	15%	23%	21%	25%

HACS neve: **GÖCSEJ-ZALA MENTE LEADER EGYESÜLET**

HFS-ben rögzített **jövőkép:**

A jövőben a fejlesztési programokon keresztül meg kell valósítani a települések fenntartható a helyi adottságokhoz illő, a helyi természeti, kulturális, társadalmi, gazdasági, környezeti és humán erőforrásokra támaszkodó fejlesztését.

- ❖ Célunk, hogy olyan térséggé váljon a Göcsej - Hegyhát közösség, ahol:
- ❖ **környezettudatos, aktív és együttműködő** partnerek élnek
- ❖ a **helyi problémákra** a térségben lévő közösségek **összefogáson alapuló válaszokat** adnak
- ❖ a térségben lévő emberek, családok **helyben szeretnének élni**, a jövőjüket a közösség területén felépíteni
- ❖ helyi fogyasztáson belül **növekedni fog a helyi termékek és szolgáltatások aránya**
- ❖ megerősödő **helyi vállalkozások** biztosítani tudják a **helyben való foglalkoztatást**
- ❖ a meglévő belső értékekre **önellátó és önfenntartó** helyi közösségek épülnek

Ez alapján **átfogó és specifikus céljai:**

A HVS fő célkitűzése a térség alkalmazkodóképességének növelése a helyi erőforrásokra épülő, közösség-központú fejlesztési folyamatok elindításával.

A fő célkitűzést két átfogó cél támasztja alá:

1. ÉRTÉKALAPÚ TÉRSÉG –ÉS GAZDASÁGFEJLESZTÉS

2. ÖNFENNTARTÓ ÉS ÖNELLÁTÓ KÖZÖSSÉGEK FEJLESZTÉSE

Tervezett intézkedések:

I. Humán erőforrás fejlesztése a fenntarthatóság érdekében

(helyi humán kapacitásnövelő programok támogatása, képzések, képességfejlesztő tréningek segítségével.
PI: turisztikai pontokon dolgozók képzése, helyi nagyrendezvények szervezéséhez, kulturális programok, helyi termékek előállítókkal foglalkozók kitanítása. Keret: 21 millió FT.

II. Komplex térségi és tematikus turisztikai szolgáltatások fejlesztése Keret: 100 millió Ft.

III. Innovációs készségek fejlesztése a vidéki gazdaság érdekében

Turisztikai szolgáltatáshoz, vagy helyi termék előállításához, vagy mikrovállalkozás fejlesztéshez kapcsolódó újszerű, innovatív, eddig még nem alkalmazott ötletek, elképzelések, új termékek megvalósításának támogatása. Keret: 45 millió Ft.

IV. MEGA program – Megújuló Energiák Alkalmazása – Komplex térségi programok megvalósítása a megújuló energiaforrások jegyében

Előkészítő munkák (tervek, tanulmányok), és mintaprojektek megvalósítása támogatható

Keret: 150 millió Ft.

V. KÖZÜGY PROGRAM – Községi és együttműködési programok támogatása

Térségen belüli és térségek közötti, nemzetközi együttműködési programok előkészítésének támogatása, valamint a térségi identitáshoz fűződő nagyrendezvények, ezekhez kapcsolódó települési kiegészítő rendezvények támogatása. Keret: 51 millió Ft.

VI. Helyi termékek előállításának és piacra jutásának elősegítése Keret: 79 millió Ft.

Rendelkezésre álló **fejlesztési forrás:** 446 250 000 Ft

Rendelkezésre álló **működési forrás:** 78 750 000 Ft

Hévíz-Balaton-Zalai Dombhátak LEADER Egyesület

Székhely: 8741 Zalaapáti, Deák Ferenc utca 64.
Telephely és levelezési cím: 8315 Gyenesdiás, Kossuth L. u. 97.

Iroda: 8394 Alsópáhok, Fő u. 65.

heviz.balaton.zalaidombhatak@gmail.com

HFS TERVEZŐ MŰHELY LAP

HACS neve: Hévíz-Balaton-Zalai Dombhátak LEADER Egyesület

- Tervezett célok: **EGÉSZségben megújuló térség**
- Tervezett intézkedések:

GAZDASÁGFEJLESZTÉS 60% (212 670 000 Ft)

1. Nyitott porták fejlesztése – megyei szintű együttműködésben? (Zala brand?)
2. Termeljünk és fogyasszunk helyben! – kisléptékű mezőgazdasági termelő tevékenység, élelmiszer feldolgozás és értékesítés ösztönzése innovatív ingatlangazdálkodással, környezetkímélő technológiával (18-30 év közötti helyi fiatalok vállalkozóvá válásának ösztönzése)- 3000 STÉ alattiak, nem fiatal gazda!
3. Tájértékekre alapozott szelíd térségfejlesztés megvalósítása – idegenforgalmi specifikumokra, elsősorban gasztronómiára, „land art” tájművészeti akciókra épített turisztikai termékek és szolgáltatások összehangolt fejlesztése

KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS 40% (141 780 000 Ft)

1. Családbarát zöldút hálózat tervezése – aktív zöldutas közösségépítés (közösségi akciók, műhelyek, tájséták, közösségi média)
  2. Térségi ifjúságszervező tevékenységek ösztönzése pl. egyedi tájérték kataszter létrehozásával (2-3 településről szerveződő fiatalokkal) generációk bevonásával
  3. Gazdálkodó települési közösségek – korábbi ZTE kiírás alapján: feldolgozók, mintakertek
- Rendelkezésre álló fejlesztési forrás: 354 450 000 Ft
  - Rendelkezésre álló működési forrás: 9 300 000 Ft

Ezek a kezdeti elképzelések, a tematikus műhelynapok, egyeztetések ezután következnek!

HFS TERVEZŐ MŰHELY LAP

HACS neve: Innovatív Dél-Zala Vidékfejlesztési Egyesület

Tervezett célok: (Egyeztetés alatt!)

- A helyi szolgáltatások, helyi termékek kapcsán erősíteni, fejleszteni a gazdaságot
  - o mikro –vállalkozások támogatása
  - o termelési, fogyasztási és életmód-stratégiák elterjesztése
- A térség lakóhely és turisztikai vonzerejének fokozása
  - o vidéki örökség megőrzése
  - o turisztikai attrakciók, programok kialakítása, fejlesztése
  - o infrastrukturális beruházások (kis léptékű)
- Az emberek közszolgáltatásokhoz való hozzáférhetőségének elősegítése, javítása
  - o közösségi szolgáltatások fejlesztésének előmozdítása
  - o közszolgáltatásokhoz való hozzáférhetőség – beruházások, felújítások (kis léptékű)
- Együttműködési készség erősítése, szakmai programok az esélyegyenlőség jegyében.
  - o szegénység és elszigeteltség csökkentése
  - o egészségi állapot és egészségtudatosság fejlesztése
  - o rendezvények, közösségfejlesztő események, stratégiák generálása

Tervezett intézkedések: Kialakítás alatt! (4 intézkedés)

- Helyi termék
- Turizmus
- Közszolgáltatásokhoz való hozzáférés
- Együttműködések erősítése (szakmai programok)

Rendelkezésre álló fejlesztési forrás: 470.900.000,- Ft.

Rendelkezésre álló működési forrás: 83.100.000,- Ft.

LEADER HACS neve: Közép-Zala Gyöngyszemei

Székhely, iroda: Felsőrajk, Kossuth u. 3. Váradvar

Összes forrás 457 millió

Fejlesztési forrás 387 000 000

Közösségi célú fejlesztés 154 800 000 Ft. (várható pályázatok száma : max: 32, főként önkormányzatok vagy önkormányzati érdekszférába tartozó civil szervezetek)

Gazdaságfejlesztés: 232 200 000 Ft. (várható pályázatok száma 20-30, helyi mikró és kisvállalkozók, kistermelők, őstermelők)

Jövőkép: Közép-Zalában élni jó! 2020-ra olyan közép zalai térség kialakítása a cél, amely magában foglalja hagyományos vidéki életforma, a hagyományokon alapuló vidéki kultúra, jegyeit. Olyan vonzó vállalkozási környezet elősegítése, amely biztos megélhetést nyújt a térség lakosai számára. A térség turisztikai potenciájának teljesebb kihasználása és a helyi termék piacra jutásának segítése. Gondozott, önellátó ill. önfenntartó települések, amelyek a klímaváltozás kihívásaival is képesek szembenézni. Az itt élők komfortérzetének javítása a települési alpinfrastruktúrák modernizálása révén. Olyan Közép- Zala, ahol az itt élők elégedettség és büszkeség tölti el. Valós alternatívát képezve más térségek mellett az ide látogató vagy letelepülni szándékozók számára.

Közösségi célú fejlesztések:

- települési alap infrastruktúra kiépítése, modernizációja: településeken hiányos rossz járdák, -járdaépítés, középületek korszerűsítése megújuló energiaforrások felhasználásával (önellátó, önfenntartó falu)
- klímaváltozás kihívásainak kezelése: hirtelen özönvíz szerűen lehulló csapadék, -belvíz védelmi rendszerek kiépítésén támogatása, környezettudatos szemlélet
- rendezvények turisztikai vonzerővel bíró hagyományőrző térségi nagyrendezvények támogatása
- térségi marketing 32 települést felölelő kiadvány készítése, helyi értékek bemutatása

Gazdasági célú fejlesztése

- versenyképes vállalkozások- munkahely megtartása és új munkahelyek létesítése infrastruktúra gépek eszközök, épületek stb.
- helyi termék – helyi termékek termelésének, előállításának, piacra jutásának támogatása. A térségben a mezőgazdasági termelés erős viszonylag sokan foglalkoznak helyi termékek 32 településről minimum 50-60 foglalkoznak helyi termékek előállításával. Felsőrajki termelői havonta 1- szerpiac működik. Szociális szövetkezetek ?
- turizmus: vallás turizmus, kerékpáros, bakancsos, horgász agrárturizmus feltételeinek javítása. Két irány: 1,Deáki hagyaték (Söjtör, Zalatárnok) 2,zarándokhelyek, Szt. Márton zarándokút; Búcsúszentlászló, Nagykapornak

HACS neve: Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület

Tervezett célok

Jövőkép: A Lenti és Térsége Vidékfejlesztési Egyesület a határmenti térség természeti- és kulturális értékekben gazdag tervezési területe, amely az önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások együttműködésével a helyi értékekre, turisztikai adottságokra és az itt élők szellemi tudására alapozva egymást erősítő, innovatív és fenntartható fejlesztésekkel segíti a fejlődést.

A fentiek alapján céljaink

- a mikrovállalkozások fejlesztése infrastrukturális és képzési programokkal a versenyképességük megőrzése érdekében
- a meglévő adottságokra és az innovatív lehetőségeket felhasználva turisztikai attrakciók, szolgáltatások fejlesztése és marketingje
- helyi termelésre, helyi termékekre alapozott fejlesztések, önfenntartó gazdálkodási programok támogatása
- közösségi együttműködési projektek támogatása a civil- és önkormányzati szféra összefogásával a térség értékeinek megőrzése, élhetőségének erősítése érdekében, a fiatalok helyben tartásának ösztönzésére.

Tervezett intézkedések (még nem végleges, az irányvonalakat mutatja)

1. Turisztikai attrakciók, szolgáltatások fejlesztése és térségi marketingje

Célja: Működő szolgáltatók tevékenységének, új és meglévő attrakciók fejlesztése a térség turisztikai versenyképességének növelése érdekében, valamint a meglévő, megújuló attrakciók, szolgáltatások közös térségi marketingje.

2. Helyi termékek előállításához, értékesítéséhez kapcsolódó fejlesztések támogatása

Célja: Nem mezőgazdasági terméket előállító helyi termelők támogatása, 3000 STÉ alatti termelők támogatása, termék előállítás feltételeinek javítása, értékesítés támogatása térségi szinten. START munkaprogramban előállított termékek feldolgozásának, értékesítésének segítése.

Mentori, szakértői szolgáltatással támogassuk a termelőket a tevékenységükben – szaktanácsadás.

3. Rendezvények, közösségi programok támogatása a térség vonzerejének növelése érdekében

Célja: Térségi, vonzerőt jelentő, régi, esetleg új rendezvények támogatása, illetve olyan közösségi programok támogatása, amely a térség fejlődését segítheti (alkotótáborok, innovációs műhelyek, programok stb.)

4. Fecskeház program (?)

Célja: Fecskeházak kialakításának támogatása, a fiatalok letelepedésének céljából.

5. Mikrovállalkozások fejlesztése

Célja: Működő termelő, szolgáltató vállalkozások fejlesztéseinek támogatása.

6. Falumegújítás és –fejlesztés és örökségmegőrzés kis léptékben

Célja: A térség közösségi, kisléptékű elsősorban infrastrukturális jellegű fejlesztési elképzeléseinek támogatása.

Rendelkezésre álló fejlesztési forrás 412 250 000 Ft.

Rendelkezésre álló működési forrás 72 750 000 Ft.

HACS neve: **ŐRSÉG HATÁROK NÉLKÜL EGYESÜLET**

HFS-ben rögzített **jövőkép**: ☺ „Az Őrség Határok Nélkül Egyesület térsége egy olyan élhető, természeti és kulturális értékekben gazdag terület, ahol a lakosság, az itt tevékenykedő vállalkozásokkal és aktív civil szervezetekkel együttműködve javuló életszínvonalat biztosítanak, öntudatosan ápolják, védik a hagyományos értékeket és innovatív, fenntartható módon fejlesztik a helyi gazdaságot. „

Ez alapján **átfogó és specifikus céljai**:

1. helyi termelésre, helyben előállított termékekre alapozó gazdaságfejlesztést, önfenntartó gazdálkodások kialakítását infrastrukturális és képzési programok szervezésével
2. az idegenforgalom, mint a térség egyik fő kitörési pontjának és nem utolsósorban bevételi forrásának a meglévő természeti, épített örökségi stb. adottságaira alapozó turisztikai attrakciófejlesztést
3. az együttműködésen alapú közösségi célú kezdeményezések támogatását (pl. közösségi feldolgozók, szociális szövetkezetek, közösségi terek stb.) a fiatalok elvándorlásának mérséklése érdekében

Tervezett **intézkedések**: (még egyeztetés alatt, az alábbi négy biztosan lesz)

1. Helyi termék fejlesztés

Indoklás: A helyi termékek előállítása jelentősen hozzájárul a térség népességmegtartó erejének megtartásához, segíti a helyi termékekre alapozó turisztikai fejlesztések sikerét, munkahelyek megtartását, új munkahelyek teremtését teszi lehetővé. A szociális gazdaság erősítése az elsődleges munkaerőpiacról kikerülő emberek számára biztosít munkalehetőséget, hozzájárul az épített és a természeti környezet fenntartásához, a helyi termékek előállításához.

2. Turisztikai attrakciófejlesztés

Indoklás: A térség egyedülálló turisztikai vonzereje a természeti adottságokban, az épített környezet szépségeiben rejlik. Ugyanakkor az ide látogató turisták igénylik, hogy ezeknek a látnivalóknak a felkeresésére során rövidebb 1-2 óras aktív, szabadidős tevékenységet tudjanak végezni, ezzel élménydússá tenni a kirándulást. Olyan infrastrukturális fejlesztéseket kívánunk megvalósítani, amely nem igényelnek különös képességeket, könnyen, csoportosan is végezhetőek és nagymértékben növelik egy-egy térségi turisztikai célpont vonzerejét is.

3. Községi infrastruktúra és szolgáltatások támogatása *(Itt még tisztázásra vár a pontos tartalma.*

4. Helyi értékeken alapuló szakmai programok *(Ez se került még pontosan kidolgozásra.*

Rendelkezésre álló **fejlesztési forrás**: 379.950.000 Ft

Rendelkezésre álló **működési forrás**: 67.050.000 Ft

HFS TERVEZŐ MŰHELY LAP

HACS neve: Pannon Térségfejlesztő Egyesület

Tervezett célok, jövőkép:

Megmarad és fejlődik a falvak kulturális sokszínűsége, az itt élők helyi identitása. A nagyváros nem szívja ki az életet a vidékéből, hanem folyamatosan egyre gazdagodó lehetőségeket biztosít számára. A falvakban egyre több helyi vállalkozás létesül, gazdagodik a termék- és szolgáltatási kínálat. Szombathely peremtérsege a kertkultúra- és gazdálkodás fellegvára lesz. Ugyanakkor a nagyvárosban élők mindennapi rekreációjában is egyre nagyobb szerepet tölt be a térség (a vidék kapuja). A belső kohézió megerősödik, de az eltérő táji sajátosságokra épülő fejlesztési programok hatása is erős lesz (három mikrotérségi fejlesztési csomópont szerepe kiépül és megerősödik).

Tervezett intézkedések mikrotérségi lehatárolás alapján:

1. Pinka program:

Élményutak, tanösvények kijelölése, megnyitása, egy-egy pihenő elhelyezése, a helyi értékek bevitele más rendszerekbe. Nyitott porták. **Nemzetiségi kultúra** – kulturális hagyományőrző programok, helyi értékalapúság, identitás erősítés, több település, több szektor együttműködésével. Helyi túravezetők képzése.

2. Sorok-mente program:

Fiatalok helyben tartása. Esélyteremtés, tehetséggondozás. Újságírás, filmkészítés, ami megmozgatja a fiatalokat. Szakkörök lehetnek a mozgatói a közösségeknek.

3. Táplánszentkereszt és Vép környéke:

Élménypontok, nyitott porta létrehozása, fejlesztése. Ambrózy program. Falusi, vidéki jelleg megőrzése a településeken. Kiskert program meghirdetése. Falusi terményekre nyitott tudatos vásárló képzése. Helyi szolgáltatói térkép létrehozása. Helyi ösztöndíjprogram. Fiatalok összehozása a helyi vállalkozásokkal. Önkéntesség, munkatapasztalat-szerzés.

4. Helyi termék, helyi érték program:

Helyi termékek mennyiségi, minőségi fejlesztése. Kisléptékű eszközbeszerzések. Képzések, tapasztalatszerzés. Egyénre szabott tanácsadás. Termelők piacra jutása, minőségi termékek. Marketing, képzések, értékesítést segítő szolgáltatások. Kisüzemek fejlesztése 0-3000 STÉ érték között. Helyi értékeken alapuló rendezvények. Helyi értékek felkutatása, lejegyzése, megismertetése a helyi lakossággal, identitás erősítés.

Rendelkezésre álló fejlesztési forrás: 447 950 000 Ft

Rendelkezésre álló működési forrás: 79 050 000 Ft

Pannónia Kincse Leader Egyesület

Jövőkép 2020-ig:

A Helyi Fejlesztési Stratégia megvalósulásával 2020-ra a térség fejlődése számottevő lesz gazdasági, turisztikai és társadalmi szempontból. Megvalósul az összefogás az akciócsoport határain kívül és belül, a civil szervezetek, önkormányzatok, vállalkozások között, ezáltal képesek lesznek komplexebb projekteket generálni. A népi mesterségek megőrzésével, felelevenítésével, helyi jellegzetességek fejlesztésével több munkahely létesül, valamint a turizmusban, szolgáltató- és feldolgozóiparban a támogatások eredményeként növekvő kínálat, gazdaságilag stabilabb térséget fog eredményezni. A térségi fejlődés nagyobb ösztönző erőt fog jelenteni a vállalkozásoknak a munkahely teremtés és megőrzés szempontjából, így erősödik a vásárlói piac keresleti oldala is. A közösségi kezdeményezések és a helyi identitástudat fejlesztésének hatásaként a társadalmi kohézió erősödik, a térség hagyományai elmélyülnek, valamint a települések megtartó ereje növekszik. A turisztikai és marketing szempontok előtérbe helyezésével a Helyi Akciócsoport látogatottsága és ismertsége is emelkedik.

Célok:

- *Térségi gazdasági és turisztikai potenciál erősítése*
- *Önkormányzatok gazdaságfejlesztési lehetőség*
- *Közösségi és helyi kezdeményezések elősegítése, helyi partnerség erősítése (helyi termék)*
- *Térségi arculat megteremtése, valamint a térségi információs bázis létrehozása*
- *Helyi identitástudat fejlesztése és hagyományőrzés vidéken*

Tervezett **intézkedések**: még egyeztetés alatt

Rendelkezésre álló **fejlesztési forrás**: 737.800.000 Ft

Rendelkezésre álló **működési forrás**: 130.200.000 Ft

Rábaköz Vidékfejlesztési Egyesület

Helyi termék piacra jutásának segítése (termelők támogatása, marketing, stb.)

civil szervezetek támogatása (eszköz fejlesztés, közösségi terek fejlesztése)

önkormányzatok településüzemeltetési feladatainak támogatása (eszköz beszerzések)

Rendelkezésre álló fejlesztési forrás: 454.750.000 Ft

Rendelkezésre álló működési forrás: 80.250.000 Ft

A Sághegy Leader Egyesület Helyi Fejlesztési Stratégiájának jövőképe a Sárvári és Celldömölki Kistérségre egy olyan elképzelést jelenít meg, ahol a jelenlegi gazdasági fejlődés dinamikus emelkedésbe kezd, növekvő életszínvonalat, javuló életminőséget eredményez. A vidéki életforma, a megújult falukép, a természeti, kulturális és épített örökség megőrzése mellett fennmarad. A szolgáltatói és vállalkozói színvonal emelkedése, a helyi fogyasztás növekedése, a jövedelemszerzési képesség kedvező alakulása, a javuló életminőség lehetősége és környezettudatos életmód következtében a fiatalok elvándorlása csökken, a demográfiai mutatók kedvezően alakulnak. A hátrányos helyzetű települések felzárkózása mellett, a HACS területén található települések megfelelő életteret nyújtanak a lakosságnak.

A, célkitűzés: Térségi gazdasági potenciál erősítése, fiatalok és helyi vállalkozások bevonása a gazdaságfejlesztésbe

Intézkedések:

Vállalkozások fejlesztése, szolgáltatási körök szélesítése. Innovatív vállalkozási ötletek megvalósításának támogatása

- 1.) *A helyi vállalkozók, szolgáltatók és termelők műszaki-technológiai fejlesztésének támogatása (eszköz beszerzés)*
- 2.) *A helyi vállalkozások és termelők versenyképességének növelése*

B, célkitűzés: Szálláshelyhez nem köthető turisztikai fejlesztések és szolgáltatások bővítése, aktív pihenés feltételeinek biztosítása

Intézkedés:

Turisztikai kiegészítő szolgáltatások fejlesztése, aktív szabadidő eltöltési lehetőségek biztosítása

- 1.) *Szálláshelyhez nem köthető turisztikai attrakció fejlesztése, aktív szabadidő eltöltési lehetőségek biztosítása*

C, célkitűzés: Az identitástudat erősítése, hagyományaink megőrzése, természeti környezetünk ápolása, védelme

Intézkedések:

Természeti és kulturális örökségünk védelme, környezetünk megóvása

- 1.) *Civilszervezetek eszközbeszerzésének segítése, közterületi zöldterületeink karbantartásához szükséges eszközbeszerzések támogatása*
- 2.) *Természeti és kulturális örökségünk védelme, megőrzése és fenntartása*

D, célkitűzés: A munkaerő piaci integrációt szolgáló foglalkoztatás feltételeinek támogatása

Intézkedés:

Szegénység elleni tevékenység, a foglalkoztatás feltételeinek támogatása

- 1.) *Helyben foglalkoztatás segítése, eszköz beszerzések támogatása, szociális célú bérlakások komfortfokozatának növelése*

Összes fejlesztési forrás: 569 500 000 Ft

Gazdaságfejlesztésre allokált forrás: 341 700 000 Forint

Közösségi célra allokált forrás: 227 800 000 Forint

HACS Működési forrás: 100 500 000 Ft

HFS TERVEZŐ MŰHELY LAP

HACS neve: **Szigetköz – Mosoni-sík LEADER Egyesület**

Tervezett célok

Átfogó célok	
1.	Térség erőforrásait aktivizáló gazdaságfejlesztés
2.	Térség gazdasági, társadalmi, környezeti kihívásaira válaszolni képes közösség létrehozása

Célok	
1.	Helyi erőforrások hasznosítása a térségi társadalom és gazdaság erősítése érdekében: Természeti, kulturális, történelmi, épített örökségünk fenntartható hasznosítása
2.	Térségi gazdasági aktivitás mikro szintjének erősítése, vállalkozói együttműködések generálása, vállalkozói készségek elsajátítása
3.	Turisztikai vonzókéesség és együttműködés erősítése
4.	Helyi civil szervezetek infrastrukturális és eszközfejlesztése
5.	Elfogadó, befogadó és együttműködő társadalom alapjainak megteremtése az esélyegyenlőség jegyében. A társadalmi kohézió erősítése, hátrányos csoportok lehetőségeinek kiterjesztése.

Tervezett intézkedések - (egyeztetés alatt)

1. Természeti, kulturális, történelmi, épített örökségünk fenntartható hasznosítása a társadalom és gazdaság erősítése érdekében (önkéntesek részvétele)
2. Helyi vállalkozások fejlesztése (iskolai, egyetemi együttműködés)
3. Turisztikai együttműködés erősítése (min. 3 vállalkozó közös fejlesztése)
4. Helyi civil szervezetek infrastrukturális és eszközfejlesztése
5. A társadalmi kohézió erősítése, hátrányos csoportok lehetőségeinek kiterjesztése (szakmai program, kiadvány, képzés, csodák kertje hálózat)

Rendelkezésre álló fejlesztési forrás: 509 150 000 Ft

Rendelkezésre álló működési forrás: 89 850 000 Ft

HFS TERVEZŐ MŰHELY LAP

Vasi Hegyhát – Rábamente Közhasznú Turisztikai Egyesület

Jövőkép: A Vasi Hegyhát – Rábamente Akciócsoport az élhető és élő kistelepülések térsége.

Átfogó Cél: Helyi alapokra, adottságokra épülő innovatív fejlesztési folyamatok elindítása, fenntartható módon.

Célkitűzés: Térségi mikro-kis és középvállalkozások versenyképességének, munkahely megtartó és teremtő képességének erősítése a VP-ben nem támogatott formák kiemelésével. Kisléptékű infrastruktúra fejlesztése.

Célkitűzés: Hátrányos helyzetű emberek önellátó gazdálkodásának elősegítése, meglévő parlagon heverő területek gazdálkodásba vonása. Ehhez kapcsolódó képzés és mentori program.

Célkitűzés: Elhanyagolt, gazos külterületek újrahasznosítása. Az elhanyagolt területek tisztítása során keletkezett fűtésanyagok hasznosítása önkormányzati épületek üzemeltetése során. Kitisztított területekre energia növények ültetése, akár közmunka programba kapcsolva. A növények a települések közösségi helyszíneinek, rászoruló családjainak teremthetne alternatív fűtési módot.

Célkitűzés: települések szabadtéri közösségi tereinek kialakítása, amely kisebb rendezvényeknek, összejöveteleknek is helyet adnak.

Célkitűzés: hátrányos helyzetű rétegek felzárkóztatása a helyi kompetenciák fejlesztése. Települések humán kapacitásának növelése fiatalok helyben tartásával, vagy akár nagyvárosi fiatalok letelepedésének segítségével. A tanulás fontosságának hangsúlyozása, morális szempontok, tanuláshoz-munkához való hozzáállás megváltoztatása.

Célkitűzés: turisztikai fejlesztések, Örség közelségéből előnyt kovácsolni, turisták átcsábítása erre a térségre. Biciklis túraútvonalak, akár a szőlőhegyek vagy tavak között. Vallási zarándokutak adta lehetőségek kihasználása. Turisztikai szakemberek képzése, helyi túravezetők, idegenforgalmi szakemberek bevonása. Hegyháti Kneipp fejlesztése csak a kialakuló humán kapacitás megléte után lehetséges.

Rendelkezésre álló fejlesztési forrás: 486.200 000 Ft

Rendelkezésre álló működési forrás: 85.800.000 Ft

Zala Termálvölgye Egyesület - HFS

Tervezett célok

Jövőkép: A Zala Termálvölgye térségében a sikeres közösségeknek és vállalkozásoknak köszönhetően nő a térség turisztikai vonzereje, versenyképessége, javul a térségben élők életminősége, javul a térség népességmegtartó képessége. 2020-ra az együttműködésekre, mintaértékű vállalkozói beruházásokra alapozott helyi vidékfejlesztés jelentős eredményeket ér el a helyi termék előállítás és értékesítés, a foglalkoztatás bővítés, valamint a fiatalok elvándorlásának megállítása területén.

Az akciócsoport jövőképe meghatározásával - legfontosabb elemként - arra vállalkozott, hogy az elkövetkező években újraszervezze a helyi gazdaságot, új, fenntartható alapokra helyezze a helyi erőforrások, helyi termékek előállítását, fogyasztását, hasznosítását, új alternatívákat teremtsen a helyi lakosok jövedelemszerzési lehetőségeit illetően. A cél elérése érdekében a komplex térségi fejlesztési folyamatban - a helyi partnerek segítségével – bevonásra kerülnek a LEADER intézkedésen kívüli forrásokból (pl. Rövid Ellátási Lánc Tematikus Alprogram) finanszírozott projektek is.

Átfogó célok:

1. Átfogó cél: A helyi gazdaság újraszervezése a helyi erőforrásokra, együttműködésekre építve
2. Átfogó cél: Érezhető előrelépés elérése az életminőség javításában és elvándorlás megállításában magas hozzáadott értékű, közösségek által megvalósított projektek révén

Specifikus célok:

1. Specifikus cél: Magas szintű együttműködés elérése a térség helyi termékeinek, szolgáltatásainak előállítása, fogyasztása, értékesítése területén
2. Specifikus cél: Multiplikátor-hatású gazdaságfejlesztési projektek megvalósulásának ösztönzése
3. Specifikus cél: Fiatalok otthonteremtésének elősegítése a térségben
4. Specifikus cél: Ifjúsági közösségek önszerveződésének elősegítése
5. Specifikus cél: Tematikus térségi kapcsolatok erősítése az együttműködésből fakadó hozzáadott értékek elérése érdekében
6. Specifikus cél: Új, költséghatékony közösségi szolgáltatások létrehozásának ösztönzése a térségben
7. Specifikus cél: A helyi igényeket kiszolgáló nonprofit jellegű közösségfejlesztési- és gazdaságfejlesztési hatású projektek megvalósulásának ösztönzése a településeken

Tervezett intézkedések

1. Fecskeházak fejlesztése
2. Ifjúságfejlesztési kisprojektek
3. Innovatív térségi közösségfejlesztés
4. Térségi szolgáltatások fejlesztése
5. Gazdálkodó települési közösségek
6. Közösségfejlesztési kulcsprojektek
7. Innovatív gazdaságfejlesztési projektek támogatása
8. Zalai Nyitott Porta hálózati projektek
9. Zalai Nyitott Porta hálózathoz kapcsolódó egyedi fejlesztések
10. Helyi termék előállítók együttműködése REL programban

Rendelkezésre álló fejlesztési forrás
368 900 000 Ft

Rendelkezésre álló működési forrás
65 100 000 Ft

HACS neve: **ZALA ZÖLD SZÍVE VIDÉKFEJLESZTÉSI EGYESÜLET**

HFS-ben rögzített **jövőkép**: Településeink XXI. századi megmaradásának feltételei javulnak a helyi erőforrásokra és adottságokra alapozott térségfejlesztés által.
(mert, hogy a célnak reálisnak kell lennie....)

A HFS az alábbi általunk legégetőbbnek ítélt problémákra igyekszik direkt vagy indirekt módon reagálni:

1. Településeink többsége létében fenyegetett pld. a népességcsökkenés, a településkép leromlása, a kultúrtáj degradációja, a szociális feszültségek eszkalálódása által.
2. A helyi gazdaság gyenge, komoly foglalkoztatási problémák vannak (amiket pillanatnyilag eltakar a közmunkaprogram)
3. Nagyon súlyos humánerőforrásbeli (pld. képzettségi) problémák tapasztalhatók a térségben
4. A jelentős potenciállal rendelkező helyi idegenforgalom fejlődésének alapvető gátja a térség ismeretlensége, a tudatos és összehangolt, hosszú távú marketing hiánya.

Ez alapján átfogó és specifikus céljai:

1. Tájékepi értékek, tájgazdálkodás, épített örökség megóvása, a fenntarthatóság elvének érvényesítése a Dombháti Örökség Program megvalósításával.
2. Foglalkoztatási problémák enyhítése és a helyi gazdaság megerősítése új munkahelyek életre hívásával.
3. Együttműködésen alapuló közösségi kezdeményezések támogatásával az életminőség javítása, az önellátás alapfeltételeinek megteremtésével.
4. A helyi idegenforgalom fejlesztése tudatos, térségmarketing által (Mura Régió).
5. A helyi humánerőforrás fejlesztése a munkaerőpiacon használható tudás biztosításával.

Tervezett **intézkedések**: (egyeztetés alatt!)

1. Helyi erőforrásokra alapozott munkahelyteremtő beruházások támogatása

Fő cél új munkahelyek teremtése, ez a támogatás alapfeltétele. További cél, hogy helyi erőforrásokra alapozott fejlesztések valósuljanak meg – pld. azzal, hogy a megvalósításba helyi gazdasági szereplőket kellene bevonni, ezzel multiplikatív hatás érhető el. Allokált keret: 100 millió Ft / max. támogatás: 20 millió Ft

2. Térségi turisztikai menedzsment akciók támogatása

Alapvető cél a Mura Régió brand erősítése különféle (köztük innovatív) marketing akciók megvalósításával. Allokált keret: 78,5 millió Ft / max. támogatás: ? Ft

3. Dombháti Örökség Program

Alapvető cél a szőlőhegyek táji, építészeti, tájhasználati értékeinek megóvása, új gazdasági funkciók alapfeltételeinek megteremtése a hegyhátak megmaradásának biztosítása érdekében. Allokált keret: 120 millió Ft / max. támogatás: 2,5 millió Ft

4. Térségi együttműködések támogatása (pontosítás alatt áll)

Közösségi célú együttműködések támogatása – pld. közösségi gyümölcsfeldolgozók. Allokált keret: 80 millió Ft / max. támogatás: 10 millió Ft

5. Kerka-Mura Szilíciumvölgy (pontosítás alatt áll)

Cél egyrészt versenyképes tudás biztosítása a térség érintett lakossága számára különféle képzések megvalósítása által, másrészt pedig egyetemek és főiskolák (tudásközpontok) bevonásával további térségi fejlesztéseket megalapozó projektek megvalósítása (pld. piackutatások, felmérések, adatbázis készítések). Allokált keret: 55 millió Ft / max. támogatás: 11 millió Ft

Rendelkezésre álló **fejlesztési forrás**: 433.500.000 Ft

Rendelkezésre álló **működési forrás**: 76.500.000 Ft

További képek az alábbi linken érhetők el:

http://www.alpokalja-fertotaj.hu/galeria/84-nyugat-dunantuli_hacs-ok_kozos_muhelye_szakonyban_2015.12.03..html